

БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ, КОНТРАБАНДОЮ ТА НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Оліневич Олександр Анатолійович

здобувач освітньо-наукового рівня (доктор філософії),

Науково-дослідний інститут публічного права

м. Київ, Україна

Контрабанда наркотичних речовин, психоактивних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також підроблених лікарських засобів, є одним з основних джерел постачання наркотичних речовин на ринок. Європа стала пріоритетним ринком для виробників та постачальників наркотиків. Саме через розташування України на перехресті декількох міжнародних транзитних маршрутів, незаконний обіг наркотичних речовин досяг тривожних розмірів на регіональному, національному та міжнародному рівнях. Пов'язана з цим міжнародна злочинна діяльність є загрозою для державної безпеки [1, с. 29–32]. Слово «контрабанда» італійського походження: від словосполучення *contrabando*, що в перекладі означає «протиурядового указу», тобто дія, заборонена державою в установленному законом порядку [2, с. 243]. Поняття контрабанди, яке містить КК України, є вдалим, оскільки воно дає більш розширене тлумачення контрабанди, а також цим поняттям охоплюються всі способи її вчинення. Митний кодекс України та ст. 70 Кримінального кодексу України визначають контрабанду як переміщення товарів, валюти, цінностей та інших предметів поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, вчинене у великих розмірах або групою осіб, які організувалися для заняття контрабандою, а також незаконне переміщення історичних і культурних цінностей, наркотичних засобів, отруйних речовин, зброї. Караються такі діяння відповідно до кримінального законодавства позбавленням волі на строк від 3 до 10 років з конфіскацією майна. Об'єктом контрабанди є суспільні відносини в галузі митної справи, інтереси держави, яким причиняється шкода злочинними діями. Із суб'єктивної сторони контрабанда передбачає наявність прямого умислу. Винний усвідомлює обставини і характер незаконного переміщення зазначених предметів через митний кордон і бажає їх вивезення (ввезення) з порушенням встановлених правил [3].

Україні передбачення обов'язкової конфіскації предметів контрабанди, оскільки наркотичні засоби є речовими доказами. Вирішення питання щодо речових доказів регулюється ст. 81 КПК України. Боротьба

з тероризмом, контрабандою та незаконним обігом наркотиків є одним із пріоритетних завдань правоохоронних органів. Ці негативні явища становлять серйозну загрозу для міжнародної спільноти та національної безпеки різних країн, що надає ускладнюючі фактори для боротьби з ними.

Правоохоронні органи реалізують різні заходи та стратегії для ефективного протидії тероризму, контрабанді та незаконному обігу наркотиків:

1. Розвідка та розвідувальні дії: Правоохоронні органи здійснюють розвідувальні операції з метою збору інформації про потенційні загрози тероризму, контрабанди та незаконного обігу наркотиків. Вони проводять слідчі дії, залучають агентів-провокаторів та встановлюють зв'язки зі злочинними структурами для отримання оперативної інформації.

2. Контроль та патрулювання: Правоохоронні органи здійснюють постійний контроль та патрулювання коридорів, портів та інших територій з метою виявлення незаконних вантажів, суден та осіб, що перебувають у морському просторі. Вони використовують різноманітні технічні засоби, включаючи радари, супутникову спостереження та беспілотні літальні апарати, для забезпечення ефективного контролю.

3. Міжнародне співробітництво: Правоохоронні органи співпрацюють з іншими країнами та міжнародними організаціями для обміну інформацією, координації спільних операцій та затримання злочинців. Міжнародні угоди та механізми співробітництва допомагають у забезпеченні ефективного реагування на транснаціональні злочинні мережі та терористичні організації.

4. Запобігання фінансуванню тероризму: Правоохоронні органи зосереджуються на виявленні та припиненні фінансування терористичних організацій через міжнародні фінансові транзакції та перекази коштів. Вони проводять фінансовий аналіз, слідкують за небанківськими фінансовими структурами та розслідують незаконні операції.

5. Вдосконалення правової бази: Правоохоронні органи працюють над вдосконаленням національного та міжнародного законодавства для усунення юридичних прогалин у боротьбі з тероризмом, контрабандою та незаконним обігом наркотиків. Це включає виявлення та переслідування злочинів, належне карання злочинців та конфіскацію незаконних активів [4, с. 141].

Ці заходи спрямовані на забезпечення безпеки морського простору і запобігання потенційно небезпечним подіям, що стосуються тероризму, контрабанди та незаконного обігу наркотиків. Вони сприяють забезпеченню стабільності та безпеки у регіоні, а також формують основу для ефективного співробітництва міжнародних партнерів у боротьбі з цими загрозами.

Отже, боротьба з тероризмом, контрабандою та незаконним обігом наркотиків на морі є надзвичайно важливою для забезпечення безпеки та стабільності в світі. Подібні проблеми мають глобальний характер і вимагають спільних зусиль від міжнародної спільноти. Одним з ключових аспектів боротьби – це ефективна співпраця між державами, а також різними правоохоронними та інформаційними організаціями. Країни повинні обмінюватись розвідувальною інформацією, координувати спільні операції та спільно працювати над розробкою стратегій боротьби з цими загрозами.

Особливу увагу слід приділяти також співпраці з країнами-виробниками наркотиків, оскільки це дозволить належним чином відслідковувати та зупиняти постачання наркотичних засобів, а також оскаржувати особи і організації, причетні до контрабанди. Крім того, міжнародна спільнота повинна підтримувати країни, які перебувають у з економічних, політичних чи соціальних умовах, що сприяють розповсюдженню тероризму, та наркотиків. Надання допомоги у вирішенні економічних проблем, зміцненні правової системи, а також розвитку освіти та свідомості може значно зменшити ризики.

Література:

1. Відомості Верховного Суду України. 2004. № 8 (48). С. 29–32.
2. Аналіз розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені організованими групами або злочинними організаціями (за даними судової статистики). *Відомості Верховного Суду України*. 2004. № 8 (48). С. 29–32.
3. Кримінальний Кодекс України. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Антонов К. Перебудова правоохоронної діяльності митних органів України в контексті Європейських стандартів: оперативно-розшукові аспекти / К. Антонов, В. Варава, В. Ченцов. *Право України*. 2008. № 7. С. 141–146.